

Datum 2024-03-22

Informationsklass Öppen

Diariernr (åberopas) A053.271/2024

Saknr 000

Polismyndigheten

Försvarsdepartementet
Rättssekretariatet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens Fö2024/00152

Promemorian Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater (Ds 2024:2)

Sammanfattning

Polismyndigheten har inte några invändningar mot förslagen men framför följande synpunkter.

Polismyndighetens synpunkter

Artikel 7 punkten 3 i avtalet

Av bestämmelsen följer att amerikanska styrkor, amerikanska leverantörer och anhöriga ska vara undantagna från bestämmelser som reglerar registrering och kontroll av utlänningar. I promemorian berörs genomförandet av bestämmelsen i svensk rätt översiktligt. Polismyndigheten noterar att ett resonemang om hur bestämmelsen förhåller sig till den registrering och kontroll av utlänningar som sker inom ramen för den polisiära verksamheten saknas. Polismyndigheten ser därför gärna att detta utvecklas i det fortsatta lagstiftningsarbetet, särskilt möjligheten att vidta inre utlänningskontroller med stöd av 9 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716). Vad gäller avtalets förhållande till EU-rätten berör promemorian förvisso detta på ett övergripande plan under avsnitt 7.1.2, men det vore önskvärt att det utreds vidare hur artikel 7 punkten 3 i avtalet förhåller sig till reglerna i gränskodexen¹ samt de kommande EU-rättsakterna in- och utreseförordningen² och Etias-förordningen³. Förordningarna planeras att tas

¹ Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter [...] och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011.

³ Europaparlamentets och rådets förordning 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226.

i drift under 2024–2025 och såsom Polismyndigheten har uppfattat det kommer samtliga personer som omfattas av avtalet behöva ansöka om ett inresetillstånd enligt Etias-förordningen samt bli föremål för registrering enligt in- och utreseförordningen.

Artikel 13 punkten 1 i avtalet

I bestämmelsen anges att *de svenska myndigheterna* omedelbart ska underrätta de amerikanska försvarsmyndigheterna om en medlem av de amerikanska styrkorna eller en anhörig frihetsberövas av svenska myndigheter. I promemorian görs bedömningen att en särskild reglering om detta bör införas i den föreslagna lagen med särskilda bestämmelser för straffrättsliga förfaranden inom försvarssamarbetet med Amerikas förenta stater. I lagen föreslås att *den myndighet som ansvarar för verkställigheten* av ett beslut om frihetsberövande av en medlem av en amerikansk styrka eller en anhörig till en sådan medlem utan dröjsmål ska underrätta amerikanska försvarsmyndigheter om frihetsberövandet. I promemorian Sveriges tillträde till vissa Natoavtal (Ds 2023:22) gjordes bedömningen att genomförande av motsvarande bestämmelse i Nato SOFA inte medförde behov av författningsändringar.⁴ Polismyndigheten anser att det saknas skäl att nu reglera frågan annorlunda. Polismyndigheten förordar en enhetlig reglering oavsett om samarbete sker inom ramen för Nato SOFA eller detta avtal. Någon särskild författningsreglering om detta behövs således inte utan frågan bör lämpligen hanteras av de svenska myndigheterna i enlighet med avtalet.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Polismyndigheten har inte några invändningar mot de bedömningar som görs avseende konsekvenserna av förslagen utöver vad som anges ovan.

Yttrandet har beslutats av juristen Tony Back efter föredragning av juristen Kristina Demierre. Rättschefen Gunilla Hedwall har deltagit vid den slutliga handläggningen. Rikspolischefen Petra Lundh har informerats om yttrandet.

POLISMYNDIGHETEN

Tony Back

Kristina Demierre

⁴ Artikel VII.5 (b) i avtalet den 19 juni 1951 mellan parterna i nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor.

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetslagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli